

## VOORWOORD

Wat kan er nog toegevoegd worden aan het debat over de erfenis van mei '68, nu vijftig jaar geleden? Zowel in het reguliere circuit als in de academische context was het moeilijk om naast de debatten, de studiedagen, de opiniestukken, de vers verschenen boeken of de speciale edities van kranten en tijdschriften te kijken. Enerzijds betracht onze essayrubriek van dit nummer dezelfde oefening. Anderzijds zijn we ervan overtuigd dat elke bijdrage een zekere originaliteit aandraagt die pertinent is omwille van het particuliere spoor dat ze trekt. Zo wordt eerst duidelijk dat de diversiteit aan stemmen in dit debat vandaag ook de vraag oproept wat de act van het herdenken zelf inhoudt, wat het betekent zich te verhouden tot een stuk geschiedenis dat door zovelen wordt opgenomen of juist verworpen. Want her-denken, zoals het woord zelf zegt, is altijd ook voor een stuk vergeten, herkneden, opnieuw beginnen. Alle auteurs die hier bijdragen, lijken zich terdege bewust van deze dimensie.

Het eerste dat opvalt is dan ook dat alle essays een zekere afstand aanhouden ten aanzien van een al te romantiserend of veroordelend discours in het licht van de latere geschiedenis. Geert Buelens hertekent het verhaal van '68 tot op vandaag aan de hand van het parcours van boegbeeld Daniel Cohn-Bendit. Gertrudis van de Vijver grijpt deze herdenking aan om de vraag te stellen wat een revolutie nu nog zou kunnen betekenen. Arthur Sollie plaatst dan weer vraagtekens bij de manier waarop liberaal links zich vandaag de erfenis van mei '68 toe-eigent. In mijn eigen bijdrage stel ik de vraag wat de idee van emancipatie, waarop nogal wat interpretaties van 'mei '68' vandaag lijken aan te sturen, structureel inhoudt en kan betekenen. In alle gevallen installeren deze auteurs een reserve ten aanzien van al te vrijblijvende (politieke) recuperatie van deze gebeurtenissen vandaag. Ook in die zin kan deze essayrubriek, nadrukkelijk in het juni-nummer, begrepen worden als een digestief na de stortvloed aan opinies van herdenkingsmaand mei. Een tweede aspect dat opduikt in ten minste drie essays is een zeker engagement met freudiaans-lacaniaanse psychoanalyse. Helemaal toevallig is dat niet: de intellectuele context van de jaren 1960 in Parijs stond dan ook sterk onder invloed van de figuur van Lacan (onder meer door Althusser binnengebracht in een filosofische omgeving). Hoe discutabel het denken van een verhouding van de psychoanalyse tot het revolutionaire denken (en het politieke *tout court*) ook, de effecten op de gebeurtenissen van mei '68 zijn onmiskenbaar. Het opnemen van die referentie plaatst deze gebeurtenissen zo opnieuw in het perspectief of in het verlengde van het subject (dat hieraan deelhad). Maar daarnaast heeft elke bijdrage natuurlijk ook haar eigen weten, haar specifieke referenties, een eigen logica. Zo staan de hier gebundelde essays boven alles op zichzelf, en spreken elkaar daarom soms ook enigszins tegen. Alle auteurs betrachten zo iets van de geest van mei

De Uil Van Minerva Vol 31 Nr2

'68, wat deze ook mag losgeweekt hebben, aan het werk te zetten in de wereld die zij vandaag treffen.

Dit nummer kent ook twee artikels. Een eerste is van de hand van Rob Devos. Zijn bijdrage betreft een analyse van Foucaults studie over het neoliberale subject, dat het thema was tijdens zijn lessenreeks van 1979 aan het *Collège de France* (verschenen onder de naam *De geboorte van de biopolitiek*). Devos' bijdrage is origineel. Hij leest in de lessenreeks niet de klassieke kritiek op het (neo)liberalisme maar draait de analyse om. Hij meent dat Foucault het neoliberalisme begrijpt als een kritiek op excessieve bestuursvormen. Jana De Kockere levert een tweede artikel. De Kockere probeert te begrijpen waarom de Argentijnse moeders van onder het militair bewind verdwenen jongeren zich verzetten tegen de waarheidscommissies. Haar onderzoek situeert zich op de vraag naar de verhouding tussen waarheid en vergeten. Het ontsluiten van de waarheid omtrent het verdwijnen van die jongeren zou dat gebeuren kaderen, categoriseren, omlijnen en op deze wijze de pijnlijke impact ervan ontkrachten, verdoezelen. De Kockere argumenteert hoe waarheid op deze wijze leidt tot een vergeten – iets wat die moeders ten allen prijze willen vermijden. Traditioneel sluiten we af met onze reeks recensies.

Jan-Jasper PERSIJN (Gent)